

ОН

ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

TRADE UNION OF EDUCATION AND
SCIENCE WORKERS OF UKRAINE

Юридична адреса: 01012, м. Київ, Майдан Незалежності, 2
Адреса для листування: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 6
Тел./факс: +380 (44) 462-51-90

2, Maidan Nezalezhnosti, Kyiv, Ukraine, 01012
Tel./fax: +380 (44) 462-51-90

E-mail: sekr.osvita@gmail.com
Website: www.pon.org.ua

Розрахунковий рахунок № 26002010078760 в АТ «Укресімбанк», МФО 322313, КОД ЄДРПОУ 02605316

18.06.2018 № 02-5/372

Міністерство освіти і науки України

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України розглянув проект закону «Про повну загальну середню освіту», який розміщено для громадського обговорення на сайті Міністерства освіти і науки України, та враховуючи пропозиції, що надійшли від обласних організацій Профспілки, наголошує на неприпустимості погіршення умов та оплати праці працівників закладів загальної середньої освіти.

Зокрема категорично не погоджуємося з намірами, зазначеними у статті 23 законопроекту, стосовно:

- встановлення граничного педагогічного навантаження вчителя 27 годин на тиждень (1,5 тарифної ставки з урахуванням сумісництва та суміщення посад), що передбачено частиною 4 цієї статті,

- передбачення в частині 1 норми про включення до робочого часу педагогічних працівників, серед яких вчителі, викладачі, вихователі, навчальної, виховної, методичної, організаційної роботи,

- встановлення в частині 8 норми щодо переведення працівників пенсійного віку на строкові трудові договори, що не відповідає Конституції України.

Тож, з урахуванням зазначених вище зауважень та пропозицій, вважаємо за необхідне статтю 23 законопроекту викласти в наступній редакції:

«Стаття 23. Робочий час, педагогічне навантаження та оплата праці педагогічних працівників.

1.Трудовий договір з педагогічним працівником при прийнятті його на роботу укладається в письмовій формі.

Перелік та обсяг видів робіт педагогічного працівника встановлюються трудовим договором та посадовими обов'язками.

Конкретний перелік посадових обов'язків визначається посадовими інструкціями, розробленими і затвердженими на основі Кваліфікаційних характеристик професій працівників, керівниками установ і закладів освіти за погодженням з виборним профспілковим органом. Кваліфікаційні характеристики педагогічних працівників визначаються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки України.

Засновники або уповноважені ними органи, керівники закладів освіти та їх структурних підрозділів не мають права вимагати від педагогічних працівників виконання роботи, не передбаченої трудовим договором та посадовими обов'язками.

2.Педагогічне навантаження вчителя включає:

18 навчальних годин протягом навчального тижня, за які встановлюється (виплачується) тарифна ставка,

а також окремі види педагогічної діяльності, за які встановлюються доплати в такому співвідношенні до тарифної ставки:

- а) класне керівництво у 1-11 (12) класах – 20-25 відсотків;
- б) перевірка навчальних робіт учнів – 15-20 відсотків;

в) завідування:

майстернями, спортивними залами (майданчиками), актовими залами – 15-20 відсотків;

навчальними (методичними) кабінетами, ресурсними кімнатами, кабінетами інформатики – 10-15 відсотків;

навчально-дослідними ділянками, лабораторіями, музеями – 10-15 відсотків;

г) керівництво предметними, цикловими та методичними комісіями, об'єднаннями -10 – 15 відсотків.

Розміри та порядок встановлення доплат за інші види педагогічної діяльності визначаються Кабінетом Міністрів України.

Засновник має право встановлювати інші види доплат за власні кошти.

Обсяг навчальної та іншої педагогічної роботи, яку може виконувати педагогічний працівник за основним місцем роботи, граничними розмірами не обмежується.

3. Робочий час вихователя закладу загальної середньої освіти становить 30 годин, вихователя та асистента вчителя спеціального закладу загальної середньої освіти, інклюзивних та спеціальних класів закладів загальної середньої освіти - 25 годин на тиждень.

За роботу в спеціальних закладах освіти, інклюзивних класах та класах для дітей з особливими потребами, а також за педагогічні звання, встановлюються підвищені посадові оклади (ставки заробітної плати).

Розміри посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних працівників встановлюються Кабінетом Міністрів України відповідно до статті 61 Закону України «Про освіту».

4. Розподіл педагогічного навантаження у закладі загальної середньої освіти затверджується його керівником за погодженням з профспілковим комітетом. Перегляд умов праці погоджується з профспілковим комітетом.

Педагогічне навантаження вчителя закладу загальної середньої освіти обсягом менше тарифної ставки, передбаченої частиною другою цієї статті, встановлюється тільки за його письмовою згодою.

5. Оплата праці педагогічних працівників здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», Кодексу законів про працю України, «Про оплату праці».

Умови та порядок обчислення заробітної плати педагогічних працівників державних, комунальних закладів загальної середньої освіти визначається центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки України.

При обчисленні заробітної плати тривалість навчальної години становить у перших класах – 35 хвилин, других – четвертих класах – 40 хвилин, п'ятих – дванадцятих класах – 45 хвилин.

Ставки заробітної плати педагогічних працівників встановлюються виходячи із затрат робочого часу в астрономічних годинах (60 хвилин). Короткі перерви, передбачені між уроками, заняттями, є робочим часом педагогічного працівника. Тривалість уроків і перерв встановлюється відповідно до положення про навчальний заклад з урахуванням норм законодавства.»

Стосовно обрання, призначення та звільнення керівника закладу загальної середньої освіти, передбачених статтею 38 законопроекту, необхідно врахувати наступне:

- спростити процедуру проведення конкурсу на обрання керівника закладу загальної середньої освіти, передбачену статтею 38, та забезпечити право його повернення на педагогічну посаду, яку він обіймав;

- з метою запобігання перетворення конкурсу на формальність з причини складу конкурсної комісії лише з представників засновника, рішення яких при голосуванні є прогнозованим, абзац 4 частини 4 статті 38 необхідно викласти в редакції:

«До складу конкурсної комісії включаються представники засновника (засновників), трудового колективу, первинної профспілкової організації, органу батьківського самоврядування відповідного закладу. До участі у роботі комісії з правом дорадчого голосу можуть залучатися представники громадського об'єднання керівників закладів освіти, громадських об'єднань та експерти у сфері загальної середньої освіти»;

- вилучити з статті 38 абзац 1 частини 13 стосовно звільнення керівника закладу освіти як такий, що дублює норми трудового законодавства;

- вилучити абзац 4 частини 13 статті 38 щодо підстав дострокового звільнення керівника закладу загальної середньої освіти, оскільки підстави припинення трудового договору визначаються трудовим законодавством. Норма про встановлення додаткових підстав розірвання трудового договору з керівником закладу загальної середньої освіти є дискримінаційною та необґрунтованою.

З метою дотримання прав працівників закладів загальної середньої освіти необхідно також:

- вилучити з частини 3 Прикінцевих та перехідних положень підпункти: 1) щодо припинення безстрокових трудових договорів з керівниками державних і комунальних закладів загальної середньої освіти згідно з пунктом 6 статті 36 Кодексу законів про працю України у зв'язку із зміною істотних умов праці та укладенням з ними строкових трудових договорів та 2) щодо припинення безстрокових трудових договорів з працівниками пенсійного віку та укладення з ними строкових трудових договорів на 1 рік;

- вилучити пункт 5 частини 3 Прикінцевих та перехідних положень наступного змісту: «після набрання чинності цим Законом частина 2 статті 23 застосовується до посад, що стали вакантними в установленому трудовим законодавством порядку»;

- вилучити з абзацу 7 частини 4 статті 37 норму щодо зобов'язань керівника закладу загальної середньої освіти затверджувати правила внутрішнього розпорядку, оскільки зазначене не відповідає статті 142 Кодексу законів про працю України про затвердження правил внутрішнього трудового розпорядку трудовим колективом за поданням власника або уповноваженого ним органу і профспілкового комітету на основі типових правил,

- вилучити норму статті 39 та статті 50 стосовно щорічного підвищення кваліфікації педагогічних працівників, що не відповідає положенням статті 54 Закону України «Про освіту», та викласти статтю 50 в наступній редакції:

«Стаття 50. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників

1. Кожен педагогічний працівник має право на підвищення кваліфікації, перепідготовку; вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних працівників.

Порядок підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. На час проходження підвищення кваліфікації за педагогічними працівниками зберігається середня заробітна плата.

3. Витрати, пов'язані з відрядженням педагогічних працівників для підвищення кваліфікації, відшкодовуються їм за рахунок цільових коштів, передбачених на цю мету у державному бюджеті.»

- вилучити з частини 5 статті 8 проекту про територіальну доступність повної загальної середньої освіти обмеження щодо відстані підвезення понад 3 км учнів та педпрацівників, які проживають в сільській місцевості, оскільки це не відповідає нормі частині 2 статті 66 закону «Про освіту», згідно з якою місцеві ради забезпечують та фінансують підвезення учнів і педагогічних працівників до закладів початкової та базової середньої освіти і у зворотному напрямку.

Необхідно також:

- доповнити пункт 8 статті 12 щодо функціонування груп продовженого дня нормою про здійснення оплати праці педагогічних працівників груп продовженого дня за кошти освітньої субвенції,

- доповнити статтю 18 про документи про освіту реченням «Форма документів про освіту кожного рівня затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки»,

- викласти абзац перший частини 3 статті 22 законопроекту у наступній редакції:

«3. Педагогічні працівники зобов'язані:

постійно підвищувати кваліфікаційний рівень, виконувати обов'язки, визначені Законом України «Про освіту», цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами України, установчими документами закладу, трудовим договором та їх посадовими обов'язками;»

- доповнити статтю 25 щодо посади асистента дитини з особливими освітніми потребами наступним реченням: «Положення про асистента дитини затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки»,

- викласти частину 6 статті 29 щодо повноважень органів батьківського самоврядування закладу освіти в наступній редакції: «Керівні та інші працівники закладів освіти не мають права втручатися в діяльність батьківського самоврядування, збирати чи зберігати протоколи засідань їх органів»,

- доповнити пункт 1 статті 31 щодо утворення закладу загальної середньої освіти нормою про погодження з громадою та викласти в наступній редакції: «Реорганізація і ліквідація загальноосвітніх навчальних закладів у сільській місцевості, заснованих на комунальній формі власності, допускаються лише за згодою територіальних громад»,

- доповнити частину 2 статті 32 про установчі документи закладу загальної середньої освіти нормою щодо розроблення Типового статуту закладу загальної середньої освіти органом виконавчої влади у сфері освіти і науки,

- доповнити частину 1 статті 34 про типи закладів освіти, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти, нормою про затвердження Положення про заклад загальної середньої освіти Кабінетом Міністрів України,

- доповнити пункт 1 статті 37 стосовно вимог до керівника закладу загальної середньої освіти щодо наявності в нього педагогічної освіти на рівні не нижче магістра,

- у пункті 6 статті 48, що регулює питання сертифікації, збільшити розмір щомісячної доплати до посадових окладів педагогічних працівників, які отримали сертифікат, з 20% до 30%,

- викласти абзац 3 частини 1 статті 57, яка регулює питання фінансування у системі повної загальної середньої освіти, в редакції: «Кошти освітньої субвенції, інших трансфертів на оплату праці з державного бюджету місцевим бюджетам спрямовуються на оплату праці педагогічних та інших працівників закладів загальної середньої освіти.»,

- передбачити у статті 59 норму щодо затвердження штатів корпоративних і приватних закладів загальної середньої освіти відповідно до Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти, затверджених центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки,

- з метою усунення неоднозначності трактування понять «загальна середня освіта» та «повна загальна середня освіта» у тексті законопроекту узгодити їх застосування,

- доповнити законопроект нормою щодо відповідальності батьків учнів за порушення ними дисципліни, недотримання правил поведінки, а також умов щодо їх відрахування при невиконанні освітнього стандарту.

Необхідно доповнити законопроект положенням наступного змісту: «Педагогічним працівникам, які працюють у сільській місцевості і селищах міського типу, а також пенсіонерам, які раніше працювали педагогічними працівниками в цих населених пунктах і проживають у них, держава відповідно до законодавства забезпечує безоплатне користування житлом з опаленням і освітленням у межах встановлених норм».

Наголошуємо також, що закон не має містити норм, що обмежують права дітей на здобуття початкової та базової загальної середньої освіти в будь-якому закладі загальної середньої освіти, що гарантовано статтею 53 Конституції України, відповідно до якої держава забезпечує доступність і безоплатність повної загальної середньої освіти в державних і комунальних навчальних закладах.

Розраховуємо при опрацюванні проекту закону «Про повну загальну середню освіту» на врахуванні викладених вище зауважень і пропозицій, більшість з яких підтримана виборними органами організаційних ланок Профспілки за результатами обговорення в освітянських колективах, та узагальнена обласними комітетами Профспілки працівників освіти і науки України.

Голова Профспілки

Г.Ф.Труханов